

INLEIDING EN ACHTERGRONDSITUATIE

De Gemeente Hilversum spant zich in om de onderwijskansen van alle Hilversumse kinderen en jongeren op een goed niveau te brengen. Sommige scholen hebben weinig extra steun nodig. Andere scholen, de zogenaamde maatwerkscholen, juist wel. Zij ontvangen structureel extra aandacht en financiële ondersteuning van de gemeente.

corona

De jaren van corona, schoolsluiting en afstandsonderwijs hebben als gevolg dat veel leerlingen een onderwijsachterstand hebben opgebouwd. De leerlingen op de maatwerkscholen blijken een onevenredig grote achterstand te hebben opgelopen.

achterstanden in leesvaardigheid

Verschillende partijen kunnen de achterstanden helpen inlopen. Een goede leesvaardigheid is noodzakelijk om volwaardig mee te kunnen doen in de maatschappij. Bibliotheek Hilversum heeft de expertise in huis om scholen te ondersteunen bij het vergroten van de leesvaardigheid van leerlingen. Niet alleen door het geven van advies, maar juist ook door de taken zelf uit te voeren. Dit ontzorgt leerkrachten en pedagogisch medewerkers en helpt hen bij het uitvoeren van hun werkzaamheden.

laaggeletterdheid voorkomen

De aandacht voor leesvaardigheid is belangrijk. Inmiddels telt Nederland 2,5 miljoen mensen die onvoldoende leesvaardig zijn om succesvol deel te nemen aan onze samenleving. In Nederland is ongeveer 12% van de bevolking laaggeletterd, in Hilversum ligt dit percentage zelfs iets hoger (14%). Jaarlijks komt er een nieuwe groep laaggeletterden bij: jongvolwassenen die met een te laag taalniveau het onderwijs verlaten. Deze taalproblemen worden vaak van generatie op generatie doorgegeven.

de cyclus vroegtijdig doorbreken

Het vroegtijdig doorbreken van deze cyclus is daarom van cruciaal belang. Hoe eerder kinderen met een verminderde taalontwikkeling geholpen worden, hoe groter de kans dat taalachterstand voorkomen kan worden. Hierdoor krijgen kinderen betere toekomstkansen.

De door Bibliotheek Hilversum aangevraagde subsidie betreft daarom zowel investeringen op peuterspeelzalen, als (op de maatwerkscholen) in het PO.

De inspanningen op de peuterspeelzalen zullen kinderen een betere start geven in het PO. Daarnaast is er op de maatwerkscholen van het PO ook extra aandacht nodig om leerlingen te helpen om taalvaardiger en leesvaardiger te worden.

Hoe verder leerlingen hun taal- en leesvaardigheid op orde hebben aan het einde van de basisschoolperiode, hoe groter hun succes op de middelbare school zal zijn. Dit geeft hen betere kansen voor de toekomst.

INTERVENTIES PEUTERSPEELZALEN

succesvol landelijk programma: Boekstart in de Kinderopvang

De interventies die de Bibliotheek Hilversum de peuterspeelzalen vanuit het NPO-programma wil aanbieden, komen voort uit het succesvolle landelijke programma 'BoekStart in de Kinderopvang'. Door het voorlezen op de peuterspeelzalen een structurele plek te geven wordt de woordenschat – in combinatie met de diverse programma's voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) – van peuters uitgebreid. De omvang van de woordenschat is een belangrijke voorspeller van het leerniveau dat kinderen bereiken. Door al op zeer jonge leeftijd te investeren in het verhogen van de woordenschat hebben deze peuters een betere startpositie aan het begin van hun basisschoolperiode. Deze interventies op jonge leeftijd hebben een veelbelovend effect op latere maatschappelijke kansen.

Voorlezen is zeer belangrijk voor de taalontwikkeling van jonge kinderen en is ook één van meest effectieve manieren waarmee ouders de taalontwikkeling van hun kind kunnen bevorderen. Helaas is voorlezen geen vaste gewoonte in alle gezinnen. De zwakke talige omgeving thuis resulteert dus in een achterstand bij de start op de basisschool en die achterstand is later bijna niet meer in te halen. Het voorkomen van de woordenschatkloof dient dus al op hele jonge leeftijd te beginnen.

doelgroeppeuters

Vanwege de coronapandemie is een groot deel van de doelgroeppeuters niet tot nauwelijks met een rijkere taalomgeving in contact gekomen. Peuters waar thuis geen/weinig Nederlands wordt gesproken konden de afgelopen twee jaar verminderd naar de kinderopvang en hebben daarom minder blootstelling gehad aan de Nederlandse taal. Juist door de voorschoolse educatie te versterken en het voorlezen een prominente plek te geven op de peuterspeelzaal krijgen met name doelgroeppeuters een betere start bij het begin van hun basisschooltijd.

welke peuterspeelzaallocaties?

Het doel van het programma 'BoekStart in de Kinderopvang' is om kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking te brengen via de kinderopvang. Het programma 'Boekstart in de Kinderopvang' zal worden geïmplementeerd op de peuterspeelzaallocaties van Bink en Alberdingk Thijm Kinderopvang.

inhoud van het programma

De Bibliotheek Hilversum zorgt voor een aantrekkelijke collectie boeken, verzorgt trainingen om de deskundigheid van pedagogisch medewerkers te verhogen en ondersteunt in het opstellen van een voorleesplan voor de locaties.

Het programma bestaat uit vijf bouwstenen. De drie basisbouwstenen (voorleescollectie, boekenhoek voor peuters, verhogen expertise medewerkers) zijn bedoeld om alle peuterspeelzalen naar hetzelfde niveau te krijgen.

De twee extra bouwstenen (verhogen ouderbetrokkenheid en gespecialiseerde collectie) zijn bedoeld om het voorlezen - ook thuis - nog meer te stimuleren. De opzet is zodanig dat veel werk door de Bibliotheek Hilversum wordt verricht om de peuterspeelzalen daarmee te ontzorgen.

TOELICHTING INTERVENTIES PEUTERSPEELZALEN

BASISBOUWSTEEN 1: VOORLEESCOLLECTIE

- Doelstelling: Zorgen voor een aantrekkelijke en passende voorleescollectie op de peuterspeelzaallocatie. Een goedverzorgd en ruim aanbod van boeken nodigt uit tot gebruik. Met deze interventie wordt ervoor gezorgd dat alle locaties een actueel aanbod hebben dat zij op een goede manier kunnen inzetten tijdens hun (VVE)programma en daarmee de woordenschat van de peuters extra kunnen uitbreiden.
- Uitvoering: De bestaande collectie van voorleesboeken (gebruikt door de pedagogisch medewerkers) wordt bekeken en op basis daarvan wordt de collectie aangevuld met één van de beschikbare boekenpakketten. Een boekenpakket bestaat uit 20 prentenboeken.

BASISBOUWSTEEN 2: BOEKENHOEK VOOR PEUTERS

- Doelstelling: Zorgen voor een aantrekkelijke boeken in de boekenhoek. Deze boekjes zijn vrij beschikbaar voor de peuters om zelf / samen met hun ouders te bekijken. Jonge kinderen komen zo op een speelse manier met boeken en ontwikkeling plezier in boeken en lezen. Deze wil om te kunnen lezen is erg belangrijk voor de latere leesontwikkeling. Ook is het belangrijk om ouders de mogelijkheid te geven samen met hun peuter te lezen, dit stimuleert ook het leesklimaat thuis.
- Uitvoering: Het aanbod van de boeken in de boekenhoek (vrij beschikbaar voor de peuters) wordt bekeken en aangevuld / vervangen met één van de beschikbare boekenpakketten. Een boekenpakket bestaat uit 20 stevige boeken – geschikt voor kleuters om zelf te lezen / bekijken.

BASISBOUWSTEEN 3: VERHOGEN EXPERTISE MEDEWERKERS

- Doelstelling: Het verhogen van de expertise van de pedagogisch medewerkers op het gebied van het voorleesbeleid (het structureel opnemen van voorlezen in het programma) en het interactief voorlezen middels twee verschillende trainingen. Het voorlezen is een goede aanvulling op de bestaande VVE-methodes en door het voorlezen op een juiste manier in te zetten versterkt het ook de doelen uit de VVE-methodes.
- Uitvoering: Training 1 - Voorleesplan / Intro tot Voorleescoördinator. Tijdens deze training (5 uur) worden per locatie twee pedagogisch medewerkers opgeleid tot Voorleescoördinator. Zij zorgen er voor dat het voorleesbeleid gewaarborgd wordt op de locatie en stellen een praktisch voorleesplan op waarin het structureel werken aan de taal- en leesontwikkeling van de kinderen wordt verankerd in de beleidsplannen. Zie appendix A voor een nadere toelichting.
- Uitvoering: Training 2 – Interactief voorlezen. Tijdens deze training (2,5 uur) krijgen de pedagogisch medewerkers tips om rijke en plezierige voorleesactiviteiten te organiseren en de taalontwikkeling van de peuters te stimuleren.

EXTRA BOUWSTEEN 4: VERHOGEN OUDERBETROKKENHEID

- Doelstelling: Het stimuleren van een taalrijke thuisomgeving is belangrijk. Voorlezen is in veel gezinnen geen vaste gewoonte. Met verschillende initiatieven kan de Bibliotheek Hilversum de peuterspeelzalen ondersteunen om de betrokkenheid van ouders te verhogen.
- Uitvoering: Initiatief 1 – het faciliteren van bibliotheek lidmaatschap voor de peuters op de peuterspeelzaal. Hiermee worden ouders gestimuleerd om vaker met hun kinderen te lezen.
- Uitvoering: Initiatief 2 – het organiseren van een groepsbezoek (“Juffrouw Julia”) op de peuterspeelzaal, waarbij ouders welkom zijn en het plezier in voorlezen centraal staat. De kinderen komen op een speelse manier met boeken in aanraking en ouders kunnen zien hoe zij van het voorlezen een leuk en leerzaam moment kunnen maken. Dit bevordert ook het leesklimaat thuis.

EXTRA BOUWSTEEN 5: GESPECIALISEERDE COLLECTIE

- Doelstelling: Afhankelijk van de situatie op de peuterspeelzaal kan de collectie verder worden gespecialiseerd om daarmee het voorleesklimaat op de peuterspeelzalen te ondersteunen.
- Uitvoering: Initiatief 1 - vanuit de peuterspeelzalen is er vraag naar Arabische/Turkse/Poolse prentenboeken om ouders te motiveren om thuis aan de peuters voor te lezen en een taalrijke thuisomgeving te stimuleren.
- Uitvoering: Initiatief 2 – digitale prentenboeken zijn interactieve animatiefilms, waarin het verhaal en de platen van een prentenboek worden ondersteund met beeld, geluid en beweging. Onderzoek heeft aangetoond dat het bekijken van digitale prentenboeken een positief effect heeft op de woordenschatontwikkeling van jonge kinderen. Door verhalen op een gevarieerde manier aan te bieden en er met de kinderen over te praten breidt de woordenschat van de kinderen verder uit. Bij dit initiatief ontvangen de peuterspeelzalen een licentie voor digitale prentenboeken (looptijd 1 jaar).

INTERVENTIES PRIMAIR ONDERWIJS - MAATWERKSCHOLEN

landelijk programma: de Bibliotheek op School

De interventies die de Bibliotheek Hilversum de maatwerkscholen vanuit het NPO-programma wil aanbieden, komen voort uit het succesvolle landelijke programma 'de Bibliotheek op School'.

een rijke leescultuur

Wetenschappelijk is aangetoond dat het plezier in lezen een sterke samenhang heeft met de leesvaardigheid. Meer leesplezier leidt ertoe dat leerlingen vaker lezen en daarmee beter worden in lezen. Hierdoor behalen zij het juiste leesvaardigheidsniveau en komen dus voldoende geletterd van school. Investeren in leesplezier is daarom essentieel; het verhoogt effectief de leesvaardigheid van leerlingen.

Leesplezier ontstaat in een rijke leescultuur, waarin boeken, verhalen en lezen een logische en grote plek innemen in de school.

Een rijke leescultuur steunt op drie pijlers: een kwalitatief en kwantitatief volwaardige collectie, structurele tijd voor vrij lezen en voorlezen in het lesprogramma en tijd voor gesprekken over boeken, lezen en verhalen.

welke scholen voor PO?

Het doel van het programma 'de Bibliotheek op School' is om kinderen van 4-12 jaar en hun leerkrachten intensief met boeken en lezen in aanraking te brengen.

Verschillende interventies passend bij het programma 'de Bibliotheek op School' zullen worden geïmplementeerd op de maatwerkscholen die hiervoor hun belangstelling hebben aangegeven.

inhoud van de programmaonderdelen

De Bibliotheek Hilversum zorgt voor het in kaart brengen van de huidige stand van de leescultuur, voor het inrichten van een aantrekkelijke en toegankelijke schoolbibliotheekcollectie, verzorgt trainingen om de deskundigheid van leerkrachten te verhogen en implementeert leesclubs.

Het keuzeprogramma bestaat uit vijf bouwstenen. De drie basisbouwstenen (LeescultuurScan, Collectie en Toegankelijk maken van de collectie) zorgen de basis van een stimulerende leescultuur. De twee extra bouwstenen (Training aan leerkrachten en Leesclubs) zijn bedoeld voor verdieping en verbreding van de kennis en expertise van leerkrachten.

TOELICHTING INTERVENTIES MAATWERKSCHOLEN

BASISBOUWSTEEN 1: LEESCULTUURSCAN

- Doelstelling: de LeesCultuurScan zorgt voor inzicht in de huidige status van de leescultuur en van de leesmotivatie van de leerlingen op school. Van hieruit kan worden bepaald welke acties er nodig zijn om de leescultuur op school te verbeteren.
- Uitvoering: een leesconsulent van de Bibliotheek Hilversum voert het onderzoek uit in samenwerking met het team en formuleert daarna de gezamenlijke doelstellingen.

BASISBOUWSTEEN 2: COLLECTIE

- Doelstelling: een aantrekkelijke en actuele collectie in de (school)bibliotheek, zodat het leesplezier van leerlingen toeneemt.
- Uitvoering: de Bibliotheek Hilversum screent de collectie: verouderde, vieze en kapotte boeken worden uit de collectie gehaald. De tweede stap is het aanvullen van de schoolcollectie met maximaal 4 boekenpakketten van elk 40 titels: de school krijgt mooie, nieuwe aansprekende titels cadeau om de schoolbibliotheek mee aan te vullen.

BASISBOUWSTEEN 3: TOEGANKELIJK MAKEN VAN DE COLLECTIE

- Doelstelling: ervoor zorgen dat de leerlingen de boeken uit de schoolbibliotheek op een eenvoudige manier kunnen vinden.
- Uitvoering: de volledige (na screening overgebleven) schoolcollectie wordt door Bibliotheek Hilversum gekaft, gestickerd en ingevoerd in het systeem van SchoolWise. De indeling van de schoolbibliotheekboeken is dan dezelfde als die van de openbare bibliotheek.

Het digitaliseren van de schoolcollectie, door de boeken in te voeren in SchoolWise, heeft een aantal grote voordelen:

- Het is gemakkelijk om terug te zoeken of een bepaald boek al dan geen onderdeel is van de collectie.
- er is overzicht van wat de school aan collectie heeft, en hoe dat over de verschillende onderwerpen en leeftijdscategorieën is verdeeld. Daarmee wordt het overzichtelijk om te bepalen waar in de toekomst extra aanschaf nodig is.
- het Schoolwise Systeem heeft tal van extra functies die (eventueel in een later stadium) gebruikt kunnen worden. Zo is het mogelijk om boeken aan leerlingen of leerkrachten uit te lenen en is er een portal waarmee leerlingen kunnen zoeken naar boeken die zij leuk vinden. Bovendien ondersteunt Schoolwise het bevorderen van leesplezier doordat leerlingen elkaar tips kunnen geven, boeken kunnen beoordelen en verlanglijstjes kunnen bijhouden.

EXTRA BOUWSTEEN 4: TRAINING AAN LEERKRACHTEN

- Doelstelling: de verschillende trainingen geven de leerkrachten de expertise om de nog meer gebruik te maken van de basisbouwstenen. De workshop “Ken je schoolbieb” zorgt ervoor dat leerkrachten de collectie optimaal kunnen inzetten, ook bijvoorbeeld tijdens wereldoriëntatievakken. Daarnaast geeft de workshop “Een boekenkring houden” leerkrachten handvatten om diverse werkvormen in de klas te implementeren.
- Uitvoering: het team wordt getraind door een leesconsulent van Bibliotheek Hilversum. Elke training duurt 2,5 uur.

EXTRA BOUWSTEEN 5: LEESCLUBS

- Doelstelling: leesplezier wordt effectief bevorderd, wanneer er niet alleen collectie is en tijd om te lezen, maar ook tijd om te praten over boeken en verhalen. Deze gesprekken brengen de boeken tot leven. In de Leesclubs voor groep 5-6 komen luisteren naar verhalen, zelf (voor)lezen, praten over boeken en boekpromotie bij elkaar.
- Uitvoering: de school krijgt een pakket krijgt van 4x 40 boeken, in 4 verschillende thema's, plus een docentenhandleiding en bijlagen voor leerlingen, en een instructie om 4x per jaar een leesclubbijeenkomst te houden.

DOELGROEPEN EN LOCATIES (PEUTERSPEELZALEN EN MAATWERKSCHOLEN)

De interventies richten zich op een geselecteerde groep peuterspeelzalen en basisscholen. Voor de peuteropvang (voorschoolse educatie) zijn de reguliere peuterspeelzalen van Bink en Alberdingk Thijm Kinderopvang geselecteerd. Op deze locaties worden ook peuters met een vve-indicatie opgevangen. Het betreft hier 17 peuterspeelzalen van Bink (totaal 20 groepen) en 2 peuterspeelzalen van Alberdingk Thijm Kinderopvang (totaal 3 groepen).

In Hilversum zijn 36 basisscholen waar regulier primair onderwijs wordt gegeven. Daarnaast zijn er nog een aantal scholen voor speciaal (basis)onderwijs en volledig Engelstalig/International basisonderwijs. Die scholen worden voor deze interventies buiten beschouwing gelaten. De gemeente Hilversum heeft vanuit de Hilversumse Educatieve Agenda (HEA) 14 basisscholen aangemerkt als 'maatwerkschool'. De maatwerkscholen worden vanuit de gemeente Hilversum extra ondersteund om er voor te zorgen dat de kinderen die extra steun het hardst nodig hebben ook daadwerkelijk worden bereikt. Veel doelgroepkinderen op de peuteropvang stromen door naar scholen met hogere achterstandsscores. De interventies vanuit de Bibliotheek Hilversum zijn dan ook gericht op peuterspeelzalen en deze maatwerkscholen.

In onderstaande tabel staat per wijk een overzicht van de betrokken peuterspeelzalen en basisscholen (maatwerkscholen).

Wijk	Peuterspeelzaal	Basisschool (maatwerkschool)
Noord-Oost Hilversum	Ienie Mienie, Kleine Sterren, De Vlindertuin	Ayoub, Lelyschool, Sterrenschool, Titus Brandsmaschool
Oost Hilversum	Avonturijn, Villa Vrolik, Nassau, Roezemoes	Avonturijn, De Wilgetoren, Nassauschool, Villa Vrolik
Zuid-Oost Hilversum	Kindercampus, Wilhelmini, Kleine Ijsbeer, Zonnestraaltje	De Dubbeldekker, KinderCampus
Zuid Hilversum	Montessori Zuid, De Wipwap, De Hasselbraam, Ribbelhoek	Paulusschool, Van Hasseltschool, Violenschool
Zuid-West Hilversum	Speeldoos	De Wijde Blik
Noord-West Hilversum	Talud, Montessori Centrum	
Hilversumse Meent	Bijenkolonie	

De veertien maatwerkscholen behoren tot vier verschillende koepels:

- Stichting Proceon: Avonturijn, van Hasseltschool, Nassauschool
- Stip: Sterrenschool, Villa Vrolik, Violenschool, De Wijde Blik, Lelyschool, De Dubbeldekker
- Alberdingk Thijm: De Wilgetoren, KinderCampus, Paulusschool, Titus Brandsmaschool
- Stichting Noor: Al Ayoub

Zie appendix B Toelichting Maatwerkscholen voor extra informatie omtrent de maatwerkscholen op het gebied van de CBS schoolweging.

PROJECTPLANNING

De interventies zijn er op gericht om het (voor)lezen op de peuterspeelzalen en het primair onderwijs een flinke impuls te geven, zodat de achterstanden in leesvaardigheid kunnen worden ingelopen en laaggeletterdheid geen kans krijgt om te ontstaan.

Om de pedagogisch medewerkers en leerkrachten zo goed mogelijk te ondersteunen zijn er projecten gekozen die effectief zijn, maar tegelijkertijd ook laagdrempelig zijn en voor het onderwijspersoneel makkelijk te implementeren. Op deze wijze kan er op korte termijn gestart worden. Daarnaast sluiten de interventies op elkaar aan, zodat er ook in de toekomst van geprofiteerd kan worden. Het zijn dan ook interventies waar de peuters en basisschoolleerlingen lange tijd profijt van zullen hebben.

De looptijd van het National Programma Onderwijs was initieel tot 31 juli 2023, maar dit is recentelijk verlengd met 2 jaar (t/m juli 2025). De beschreven interventies zullen door de Bibliotheek Hilversum geïmplementeerd worden in de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024. Op deze manier krijgen alle betrokken partijen (maatwerkscholen, peuterspeelzalen, Bibliotheek Hilversum) een jaar extra de tijd om de interventies op een goede manier te kunnen uitvoeren. Vooral wat betreft de interventies voor het verhogen van de expertise, hebben we in de gesprekken met scholen en peuterspeelzalen duidelijk begrepen dat voor het volgen van trainingen meer tijd nodig is. Niet alle trainingen voor alle medewerkers kunnen op korte termijn worden ingepland, omdat het ook zonder trainingsuren al een uitdaging is de bezetting op scholen en peuterspeelzalen op niveau te houden. De doelstelling is om de interventies op zo kort mogelijke termijn te realiseren, zodat zoveel mogelijk kinderen zo lang mogelijk profijt zullen hebben van deze interventies. Een nóg langere looptijd (conform de landelijke einddatum van juli 2025) is voor de interventies van de Bibliotheek Hilversum niet nodig. De projectplanning van dit projectvoorstel is gebaseerd op een looptijd van juni 2022 t/m 31 juli 2024.

Q2 2022:

- Indienen van de subsidieaanvraag (eind mei).
- Na goedkeuring kunnen eind Q2 2022 de eerste initiatieven ontwikkeld worden.

Q3 2022:

- PSZ: licentie voor de digitale prentenboeken (looptijd 1 jaar)

Q4 2022:

- PSZ: meertalig boekenpakket
- PSZ en PO: voorbereidende gesprekken
- PO: levering boekenpakket 1

Q1 en Q2 2023:

- PO: uitvoeren LeesCultuurScan
- PSZ: screening voorleescollectie en boekenhoek
- PSZ: levering boekenpakket voorleescollectie en boekenhoek
- PO: screening schoolbibliotheken

- PO: toegankelijk maken van schoolcollecties en digitaliseren
- PSZ: groepsbezoeken Juffrouw Julia (fase 1)
- PSZ: trainingen “Intro tot Voorleescoördinator” en “Interactief voorlezen” (fase 1)
- PO: trainingen aan leerkrachten (fase 1)
- PO: leesconsulent op school

Q3 en Q4 2023:

- PO: levering boekenpakket 2 en 3
- PSZ: groepsbezoeken Juffrouw Julia (fase 2)
- PSZ: trainingen “Intro tot Voorleescoördinator” en “Interactief voorlezen” (fase 2)
- PO: trainingen aan leerkrachten (fase 2)
- PO: leesconsulent op school

Q1 en Q2 2024:

- PO: implementatie Leesclubs
- PO: levering boekenpakket 4
- PO: leesconsulent op school

PERSONELE ONDERSTEUNING

Naast de directe kosten voor interventies, is een post personeelskosten opgenomen. Gezien de grote hoeveelheid werk die de interventies met zich mee gaan brengen, omdat ze (vrijwel) volledig worden uitgevoerd door medewerkers van de Bibliotheek Hilversum om pedagogisch medewerkers en leerkrachten te ontzorgen, is het noodzakelijk 1 fte in te zetten gedurende 2 jaar.

Alle uit de NPO-subsidie voortkomende werkzaamheden komen voor de afdeling Educatie van de Bibliotheek Hilversum bovenop de reguliere werkzaamheden (zoals werkzaamheden voor niet-maatwerkscholen Primair Onderwijs, het voorgezet onderwijs en het MBO). Deze extra werkzaamheden kunnen niet binnen de nu beschikbare uren worden gerealiseerd.

Vanwege een (i.v.m. financiële middelen) beperkte bezetting op de afdeling Educatie, is het steeds noodzakelijk geweest om keuzes te maken in wat we wel en niet kunnen doen: welke doelgroep krijgt dit jaar onze aandacht en inzet en welke doelgroep(en) kunnen helaas voorlopig niet bediend worden?

Tijdens de gesprekken met de maatwerkscholen en de peuterspeelzalen kwam de nadrukkelijke wens naar voren om zelf geen tijd te hoeven investeren. Concreet betekent dit dat de leerkrachten en de pedagogisch medewerkers zelf geen (of slechts een zeer klein deel van de) werkzaamheden op zich nemen, maar dat alle interventies volledig zullen worden vormgegeven en uitgevoerd gaan worden door medewerkers van de afdeling Educatie, waaronder leesconsulenten. Dit is uiteraard tijdrovend, maar wel de enige manier waarop de scholen en peuterspeelzalen open staan voor een verbetering van de leescultuur. Daarmee wordt de leesvaardigheid verbeterd en vergroot dit uiteindelijk de kansen van de kinderen die dat het meest nodig hebben.

De werkzaamheden van de fte voor twee jaar, omvatten o.a.:

- het screenen van de collecties (PO en PSZ)
- het samenstellen van de boekenpakketten (PO en PSZ)
- het opzetten van de schoolbibliotheek, inclusief stickeren en kaften van de gehele boekencollectie (PO)
- het digitaliseren van de schoolcollectie in SchoolWise (PO)
- het voorbereiden en uitwerken van de LeesCultuurScans (PO)
- het vormgeven van de trainingen aan voorleescoördinatoren (PSZ)
- het uitvoeren van de trainingen aan voorleescoördinatoren, pedagogisch medewerkers en leerkrachten (PO en PSZ)
- het ontwikkelen van de leesclubs (PO)
- het uitvoeren van de groepsbezoeken (PSZ)
- het opzetten en begeleiden van leesactiviteiten op school (PO)

Daarnaast is er een post voor training van leesconsulenten van de afdeling Educatie begroot zodat producten specifiek op de doelgroep kunnen worden aangepast en direct kunnen worden ingezet. Gezien de grote interesse van de peuterspeelzalen om alle bouwstenen af te nemen zullen de leesconsulenten zich nog meer gaan specialiseren op het gebied van voorschoolse educatie. Een training tot het geven van de cursussen Voorleescoördinator en Interactief Voorlezen is daarbij noodzakelijk. Daarnaast speelt meertaligheid een grote rol bij de peuterspeelzalen, dus ook op dit gebied is extra training (Meertaligheid bij BoekStart) gewenst om de peuterspeelzalen hierbij blijvend te kunnen ondersteunen.

APPENDIX A TOELICHTING TRAINING VOORLEESPLAN / INTRO TOT VOORLEESCOÖRDINATOR

De training “Intro tot Voorleescoördinator” is cruciaal voor het verbeteren van de leescultuur bij de peutergroepen. Door de interventies optimaal en op de juiste manier te integreren kan het effect gemaximaliseerd worden. De beschikbaarheid van trainingsuren voor de pedagogisch medewerkers bleek echter een grote uitdaging voor zowel Bink als Alberdingk Thijm Kinderopvang. Er is gekozen om deze trainingsuren (5 uur per cursist) te compenseren. Om de continuïteit te waarborgen zullen per peutergroep 2 pedagogisch medewerkers tot voorleescoördinator opgeleid worden. Deze trainingsuren komen voor de pedagogisch bovenop hun contracturen en zullen daarom als extra uren dienen te worden uitbetaald.

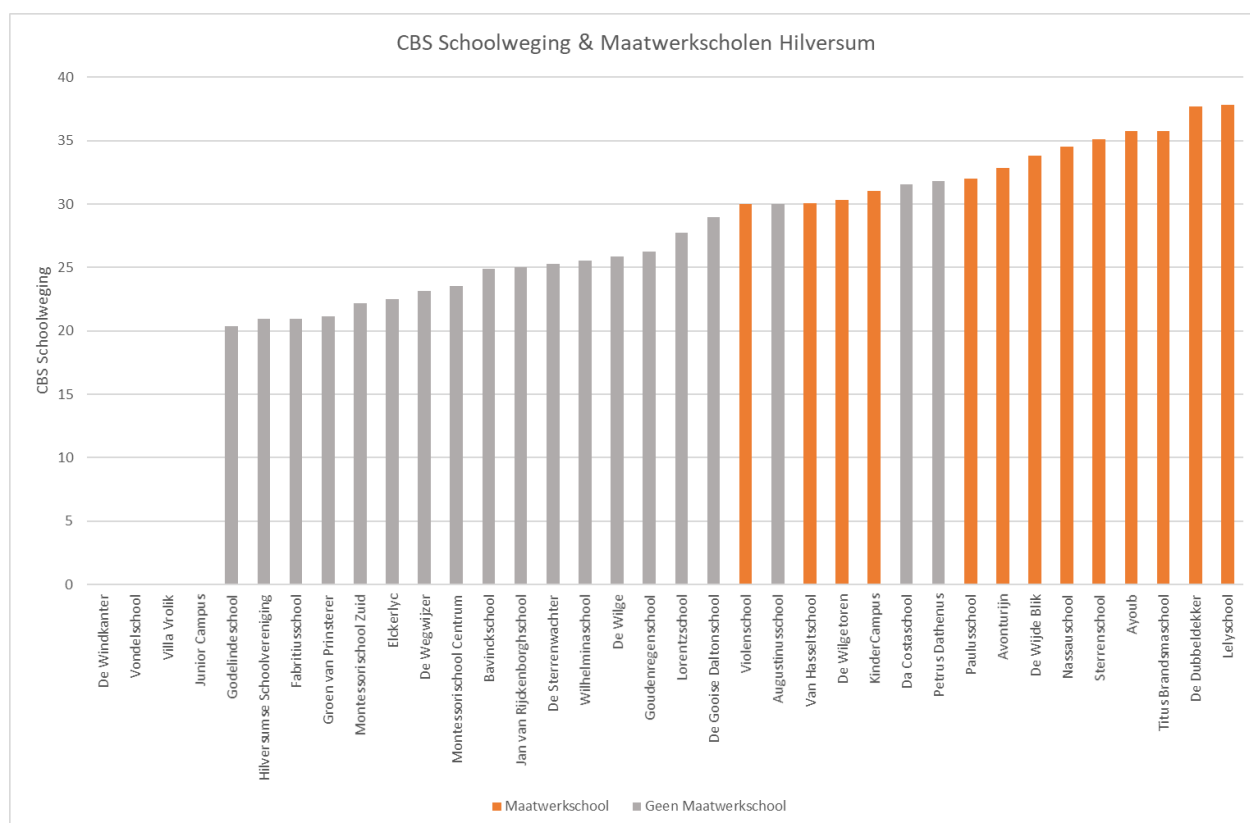
De Bibliotheek Hilversum neemt om deze reden in de NPO-subsidieaanvraag naast de cursuskosten (het organiseren en uitvoeren van de trainingen door de Bibliotheek Hilversum), ook een post ‘verletkosten’ op die de uitbetaling van de extra personeelsuren van de pedagogisch medewerkers voor de training vergoedt. Praktisch gezien zullen BINK en Alberdingk Thijm Kinderopvang ieder één totaalkostendeclaratie opstellen en insturen naar de Bibliotheek Hilversum, waarin voor hun getrainde medewerkers compensatie wordt aangevraagd. De Bibliotheek Hilversum zal het compensatiebedrag voor de totaal gemaakte ‘verletkosten’ overmaken naar BINK en Alberdingk Thijm Kinderopvang. Waarna de beide kinderopvangorganisaties zelf zorgen voor het uitbetalen van hun getrainde medewerkers.

APPENDIX B TOELICHTING MAATWERKSCHOLEN

De gemiddelde schoolweging van de afgelopen drie schooljaren wordt gebruikt als maat voor de leerlingenpopulatie. Deze schoolweging loopt van 20 tot 40. Hoe lager de schoolweging, hoe minder complex de leerlingenpopulatie is en hoe hoger de verwachte schoolresultaten. De meeste scholen hebben een schoolweging rond het gemiddelde (iets onder de 30).

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent de schoolweging van een school op basis van de volgende kenmerken: het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of de ouders in de schuldsanering zitten

In onderstaande grafiek is de CBS schoolweging (periode 2018-2019-2020) voor de 36 reguliere basisscholen in Hilversum weergegeven. De maatwerkscholen (oranje gekleurd) hebben een hogere schoolweging. De samenstelling van de leerlingenpopulatie is complexer en de verwachte schoolresultaten zijn lager. Juist deze leerlingen zijn ook extra getroffen tijdens de coronapandemie en zijn gebaat bij extra ondersteuning.

N.B. Voor Villa Vrolik zijn vanwege de recente oprichting geen cijfers beschikbaar.